

Monumentnummer*: 517630

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 28 november 2000
Kadaster deel/nr 82987/134

Woonplaats* Gouda
Gemeente* Gouda
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam Gouda
Locatieomschrijving Oosthaven

Kadastrale gemeente* Gouda
Sectie* C
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3907

Omschrijving**

Inleiding

De over de Haven gelegen BRUG, genoemd 'Uiterste Brug', is in 1879 gebouwd ter vervanging van een draaibrug uit 1845. De grotendeels gietijzeren brug is vervaardigd door de Haagse IJzergieterij 'De Prins van Oranje'. De brugdekken konden afzonderlijk van elkaar bewegen en zijn voorzien van boven het wegdek uitstekende kwadranten (kamwielen) voor het hefmechanisme, waarmee de vallen worden bediend; in de loop van de 20ste eeuw is de brug vastgezet. Tegelijkertijd zijn de contragewichten verwijderd.

De brug vormt één van de drie verbindingen tussen de Oosterhaven en de Westerhaven en is een verkeersbrug van het type dubbele bascule- of wipbrug.

De brug maakt deel uit van het beschermde stadsgezicht van Gouda.

Omschrijving

De "beweegbare" brugdelen (vallen) liggen tussen aanbruggen, die rusten op vijf hoge, zich verjongende gietijzeren kolommen. Deze zijn door middel van eveneens gietijzeren consoles met de geknikte ijzeren balken van de aanbruggen verbonden. Zowel de hellende "beweegbare" delen (de vallen) als de niet beweegbare, minder hellende brugdelen (de aanbruggen) zijn voorzien van balustrades die

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zijn samengesteld uit tussen eenvoudige, gietijzeren balusters staande spijlenreeksen met rondboogfriezen. De kwadranten of kamwielen zijn onder meer ingevuld met vijf cirkels en zijn verbonden met metalen huizen van de bewegingswerken. Deze zijn bevestigd aan zware conische palen. Op de kaden aan weerszijden van de aanbruggen staan balustrades. Deze bestaan uit rijk versierde gietijzeren balusters, waartussen stangen zijn bevestigd. De brugdekken bestaan uit op ijzeren balken liggende planken.

Waardering

De dubbele basculebrug is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde.

De brug is (cultuur)historische van algemeen belang als een bijzondere onderdeel van een zeer oude infrastructurele voorziening en als een goed voorbeeld van een typologische ontwikkeling in de bruggenbouw.

De brug heeft architectuurhistorische waarde vanwege het voor de bouwtijd kenmerkende materiaalgebruik en de daarmee samenhangende vormgeving.

De brug heeft stedenbouwkundige en ensemblewaarde vanwege de situering en de bijzondere visuele en functionele samenhang met de Haven en de overige bruggen over dit water.

De brug is bovendien van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke gaafheid.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument